

Information om uppdraget som särskilt förordnad förmyndare

Ett barn kan få en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare förordnad till sig av tingsrätten, om föräldrarna är förhindrade att utöva vårdnaden om barnet. Som särskilt förordnad **vårdnadshavare** är man även särskilt förordnad **förmyndare** för barnet. Om särskilda skäl talar för det ska någon annan än den särskilt förordnade vårdnadshavaren förordnas till förmyndare. Till förordnad förmyndare ska utses en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig man eller kvinna.

Överförmyndarnämnden har tillsyn över den förordnade förmyndaren. Socialtjänsten har tillsyn över den särskilt förordnade vårdnadshavaren.

Uppdraget som förordnad förmyndare innebär att man träder in som ansvarig för barnets ekonomiska angelägenheter fram till det att barnet fyller 18 år.

Förvaltning av barnets ekonomiska angelägenheter

I överförmyndarnämndens tillsyn över förordnade förmyndare är det främst förvaltningen över barnets ekonomiska angelägenheter som kontrolleras.

En förordnad förmyndare är ansvarig för barnets ekonomi och ska se till att barnets tillgångar förvaltas på ett säkert sätt. Detta innebär **inte** att den förordnade förmyndaren har skyldighet att försörja barnet ekonomiskt, det vill säga att med egna medel stå för barnets kostnader. Barnet har heller ingen arvsrätt efter varken en förordnad vårdnadshavare eller förmyndare.

I förvaltningen av barnets ekonomiska angelägenheter ingår att den förordnade förmyndaren ska företräda barnet vid till exempel öppnande av bankkonto eller inköp av varor som inte täcks av barnets fickpengar. Om barnet fyllt 16 år förfogar han eller hon själv över inkomst förvärvad genom eget arbete. Den förordnade förmyndaren ska även ansöka om olika former av ersättningar eller bidrag, till exempel studiebidrag. Skulle barnet hamna i en rättslig tvist är det i de flesta fall förmyndaren som företräder barnet.

Förordnad förmyndare ska se till att barnets medel, i skälig omfattning användas för barnets uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De pengar som inte används för sådana ändamål ska den förordnade förmyndaren se till att de placeras på så sätt att skälig avkastning erhålls och så att tillräcklig trygghet finns för dess bestånd. Förordnad förmyndare ska ansöka om nämndens samtycke till placering av barnets pengar.

En förordnad förmyndare får under inga omständigheter sammanblanda sin egen ekonomi med barnets ekonomi. Pengar som finns på bankkonto ska vara spärrade med en så kallad överförmyndarspärr, med undantag för ränta som är upplupen under innevarande och föregående år samt de pengar som behöver hållas tillgängliga för löpande utgifter. Den förordnade förmyndaren ska, då han eller hon får sitt uppdrag, visa upp det registerutdrag, som överförmyndarnämnden tillhandahåller, för banken och samtidigt meddela att ett konto ska vara öppet för löpande utgifter. Bevis att övriga barnets konton har försetts med överförmyndarspärr ska omgående översändas till överförmyndarnämnden.

Barnets pengar på spärrat konto kan endast tas ut med överförmyndarnämndens samtycke. Förordnad förmyndare kan skriftligen ansöka till nämnden om uttag från spärrat konto.

Gåvoförbud

En förordnad förmyndare får inte ge bort barnets tillgångar, inte ens med överförmyndarnämndens samtycke. Endast personliga presenter, det vill säga julklappar, födelsedagspresenter eller liknade, vars värde inte står i missförhållande till barnets ekonomi får förekomma. Om förmyndaren varit vårdslös med barnets pengar kan han/hon dels bli skadeståndsskyldig gentemot barnet dels entledigas från uppdraget.

Redovisningsskyldighet

En förordnad förmyndare är skyldig att lämna redovisning till överförmyndarnämnden över hur barnets ekonomi har förvaltats. Den förordnade förmyndaren ska löpande föra räkenskaper över sin förvaltning och göra noteringar över sina åtgärder i övrigt.

Tillgångsförteckning - Ska inlämnas till överförmyndarnämnden av den förordnade förmyndaren inom en månad efter tingsrättens beslut om förordnandet. Av tillgångsförteckningen ska barnets samtliga tillgångar och skulder framgå, per den dag tingsrätten tog sitt beslut om förordnandet.

Årsräkning - Ska inlämnas till överförmyndarnämnden av den förordnade förmyndaren före den 1 mars varje år. I årsräkningen ska redovisas hur den förordnade förmyndaren har skött barnets ekonomi under föregående år.

Sluträkning - Ska inlämnas till överförmyndarnämnden av den förordnade förmyndaren senast en månad efter det att uppdraget har upphört. I sluträkningen ska redovisas hur den förordnade förmyndaren har skött barnets ekonomi under redovisningsperioden.

Arvode

En förordnad förmyndare har rätt till ett skäligt arvode. I samband med granskningen av årsräkningen fattar nämnden beslut om arvode.

Entledigande av förordnad förmyndare

En förordnad förmyndare har rätt att på begäran bli entledigad från förmyndarskapet. Ansökan om entledigande ska lämnas in till tingsrätten i den ort där barnet är folkbokförd. Om barnet inte är folkbokförd i Sverige är tingsrätten i den ort där barnet vistas behörig domstol. Tingsrätten kan även besluta om entledigande av en förordnad förmyndare mot dennes vilja. Grund för entledigande är om den förordnade förmyndaren, vid utövandet av förmyndarskapet, gör sig skyldig till missbruk eller försummelse, om den förordnade förmyndaren kommer på ekonomiskt obestånd och på grund därav är olämplig att vara förordnad förmyndare eller om den förordnande förmyndaren av annan någon annan orsak inte längre är lämplig som förordnad förmyndare.

Uppdraget upphör

Uppdraget som förordnad förmyndare upphör per den dag barnet blir myndig.